

Trnoštítec horský/Zottenbock (*Tragosoma depsarium*)

Status: Kriticky ohrožený druh

Foto: Daniel Rydzi

Trnoštítec horský patří k našim nejvzácnějším tesaříkům. Tento impozantní brouk je symbolem divokých horských lesů pralesovitého charakteru. Ke svému životu potřebuje to, co z běžně obhospodařovaných lesů mizí: mohutné padlé kmeny jehličnanů, do kterých se opírá slunce.

Jak ho poznáte?

Je to skutečný obr – dospělci mohou dorůstát délky až **3,5 cm**. Jsou to tvorové noci; jejich čas přichází během horkých červencových a srpnových večerů, kdy vylézají ze svých úkrytů a hledají partnera pro páření.

Život pod kůrou

Trnoštítec si domov vybírá velmi pečlivě. Jeho larvy potřebují ke svému vývoji specifické podmínky:

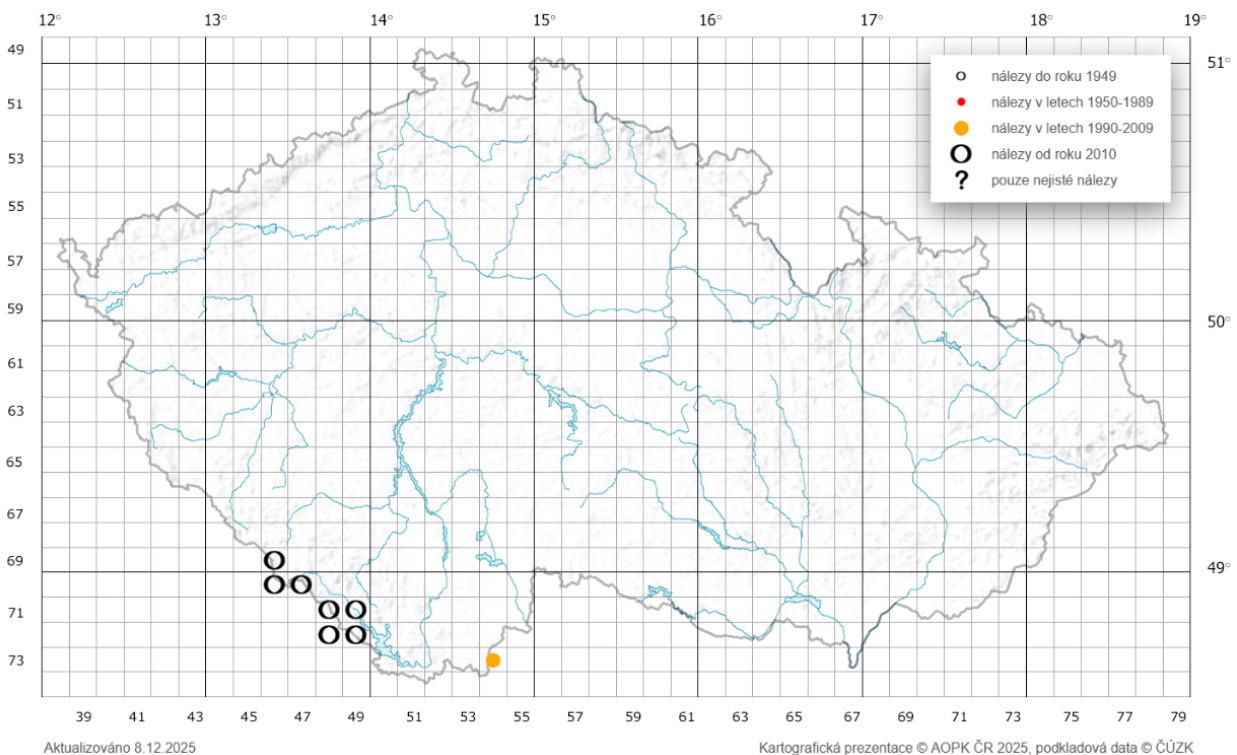
- **Dlouhé dětství:** Larvy žijí 3 až 4 roky v mrtvém dřevě smrků či borovic.
- **Ideální mikroklima:** Kmen musí ležet na zemi, musí být dostatečně silný a zároveň osluněný, aby dřevo mělo správnou teplotu a vlhkost.
- **Správný čas:** Larva se zakuklí a promění v brouka pouze tehdy, pokud je dřevo v tom správném stupni rozkladu.

Kde ho najdeme?

V celé České republice přežívá trnoštítec horský už jen na jihu Čech. Poslední průzkumy z let **2023 a 2025** potvrdily jeho výskyt na Šumavě ve dvou hlavních oblastech:

1. **Okolí Stožce:** Zde se vyskytuje na menším počtu míst, ale ve větších skupinách.
2. **Oblast Modravy:** Tady je jeho výskyt roztroušenější po širším okolí.

Díky ochraně těchto lokalit a ponechávání tlejících kmenů v lese dáváme tomuto unikátnímu tesaříkovi šanci, aby z naší přírody nezmizel úplně.

Zottenbock (*Tragosoma depsarium*)

Rote Liste Bayern (2003): stark gefährdet (2)

Der Zottenbock (*Tragosoma depsarium*), ein saproxyler (= holzbewohnender) Vertreter der Familie der Bockkäfer (*Cerambycidae*), ist eine seltene Käferart, die hauptsächlich in alten Nadelwäldern vorkommt. In Mittel- und Südeuropa bewohnt er vorwiegend Bergwälder, im Norden dringt er auch in tiefere Lagen vor. Die Larven entwickeln sich in Totholz, meist in liegenden Nadelbaumstämmen (Fichte oder Kiefer). Die Stämme müssen jedoch ausreichend groß, der Sonne ausgesetzt und gleichzeitig im richtigen Zersetzungsstadium sein. Sind die Bedingungen gegeben, verpuppen sich die Larven nach drei bis vier Jahren im Holz und kurze Zeit später schlüpft der Käfer. Die Tiere erreichen eine Größe von bis zu 3,5 cm und sind hauptsächlich in den warmen Nächten im Juli und August aktiv.

In Tschechien zählt der Zottenbock zu den seltensten Käferarten. Sein aktuelles Vorkommen beschränkt sich auf den südlichen Böhmerwald und das Novohradské Gebirge.

Untersuchungen im Nationalpark Šumava aus den Jahren 2023 und 2025 belegen Nachweise in mindestens 20 Gebieten, die sich auf zwei Schwerpunktorkommen konzentrieren: südlich

von Stožec und im Raum Modrava. Während die Art bei Stožec lokal begrenzt, aber individuenreich auftritt, ist sie im Gebiet um Modrava weiter verbreitet, jedoch mit geringerer Populationsdichte.